provincie Zuid-Holland

GS brief aan Provinciale Staten

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
19 december 2023

Ons kenmerk
PZH-2023-845753434
DOS-2023-0006836

Bijlagen
6

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:
Opname potentiële windzoeklocaties in provinciale PlanMER en bestuursovereenkomst RES Alblasserwaard / Avelingen

Geachte Statenleden,

In de RES Alblasserwaard loopt een verkenning naar alternatieve windzoeklocaties voor de locatie Avelingen in Gorinchem. Een tussenstap in deze verkenning is de keuze voor enkele potentiële windzoeklocaties om te onderzoeken in het planMER, die in 2024 wordt uitgevoerd ter voorbereiding op de aanpassing van het provinciale omgevingsbeleid in 2025. Door de potentiële locaties nu mee te nemen in het planMER, is het mogelijk om de locaties onderling te vergelijken en de definitieve keuze voor de locaties windenergie te onderbouwen. Het gaat nu dus niet om de definitief vastgestelde windzoeklocaties. Deze keuze vindt naar verwachting medio 2024 plaats. Deze windzoeklocaties kunnen dan bij de wijziging in 2025 opgenomen worden in de provinciale omgevingsverordening. Met deze brief informeren wij u over de zes potentiële windzoekgebieden die we mee willen nemen in de volgende fase van de verkenning en in het planMER voor de wijziging van ons Omgevingsbeleid in 2025.

Voorgeschiedenis
In juni 2021 is de RES Alblasserwaard vastgesteld met daarin twee zoeklocaties: Avelingen en A15 Oost. Op grond van de aangenomen motie “Windmolens vrij dichtbij” in de Gorinchemse gemeenteraad is de locatie A15 Oost vrij kort daarna afgevallen. De locatie Avelingen was in 2022 een pilotproject uit het Rijksprogramma OER (Energie-opwek rijksgronden). De haalbaarheid op deze locatie is in dat jaar onderzocht en werd door de provincie, Rijkswaterstaat, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Rijksvastgoedbedrijf en Staatsbosbeheer als kansrijk aangemerkt.

Na de gemeenteraadsverkiezing in 2022 heeft de gemeente Gorinchem de zoeklocatie Avelingen alsnog als onwenselijk aangemerkt. De locatie Avelingen is wel vastgesteld in de provinciale verordening (kaart 16), met daarbij de afspraak dat de gemeenten de ruimte krijgen om alternatieven aan te dragen mits dat tijdige realisatie niet in gevaar brengt.

Dit is bekrachtigd In de bestuursovereenkomst[1] die 16 februari 2022 is getekend, waarin alle partijen zich eraan committeren om (1) het windbod in de RES Alblasserwaard tijdig te realiseren, (2) zo mogelijk het windbod op een andere plek of plekken dan zoeklocatie Avelingen te realiseren en (3) om voldoende waarborgen te bieden voor de realisatie van het RES-bod.

Het is hier van belang om op te merken, dat alleen de windzoeklocatie Avelingen niet zou volstaan om het gehele windbod van 389 TJ nieuw te realiseren windenergie, in deze RES regio te halen. Afhankelijk van het turbinevermogen zijn 6 tot 10 nieuwe windturbines in deze regio nodig en daarvoor zou ook naast Avelingen tenminste één aanvullende locatie gevonden moeten worden.

Het jaar 2023 is benut voor de verkenning naar reële en haalbare alternatieven voor Avelingen. Op 16 november heeft gedeputeerde Potjer u met de brief (PZH-2023-843653982) geïnformeerd over het gezamenlijke voorstel die de colleges van Molenlanden en Gorinchem ter besluitvorming op 28 november aan hun gemeenteraden hebben voorgelegd. Het betrof de zes mogelijke nieuwe zoeklocaties voor windenergie.

Uitkomst besluitvorming in de gemeenteraden
Op 28 november hebben de gemeenteraden van Molenlanden en Gorinchem gezamenlijk over het voorstel[2] met de shortlist van zes mogelijke nieuwe zoeklocaties voor windenergie vergaderd. Het betreft een tussenstap in de verkenning, waarbij volgens het voorstel deze resterende locaties in aanmerking komen voor verdiepend onderzoek en zorgvuldig participatie traject als ze de volgende fase in gaan.

Het raadsvoorstel in Gorinchem is aangenomen met een motie en in Molenlanden is een geamendeerd raadsvoorstel aangenomen. De strekking van zowel de motie als het amendement is in beide gevallen hetzelfde: de gemeentelijke colleges worden verzocht om een reactie bij Gedeputeerde Staten over de zoeklocaties en de locatie Avelingen op te halen.

Ons college heeft vervolgens op 6 december 2023 van de Wethouders namens de colleges Molenlanden en Gorinchem een gezamenlijke brief ontvangen met de vraag aan ons 1) of wij bestuurlijk bereid zijn om nieuwe windzoeklocaties in ons omgevingsbeleid op te nemen en 2) ons standpunt toe te lichten over de huidige windzoeklocatie Avelingen. Deze brief en onze reactie op deze brief treft u als bijlagen 1 en 2 aan.

Onze reactie op de besluitvorming in de gemeenten
Op 19 december lagen de zes mogelijke nieuwe windzoeklocaties alsmede de voorgenoemde brief van de beide colleges van B&W ter bespreking en instemming aan ons college voor.

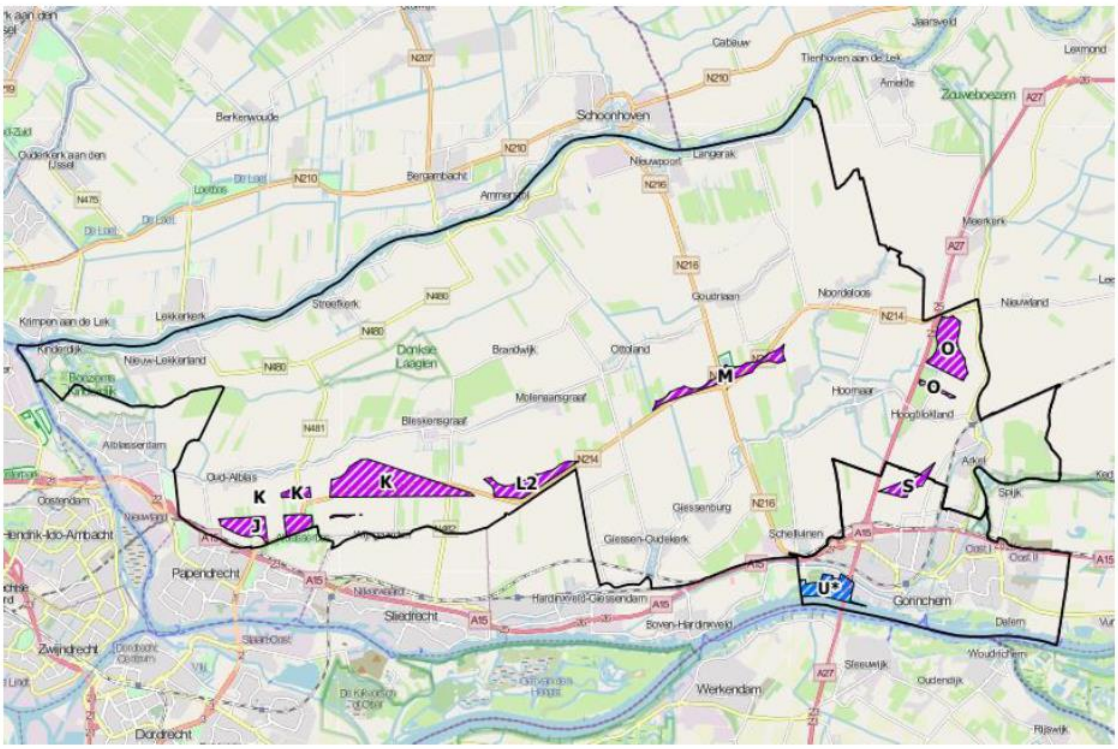
Wij danken de RES regio allereerst voor een voortvarende en in onze ogen zorgvuldige verkenning, waarin de provincie de kans heeft gekregen om een actieve ambtelijke en bestuurlijke inbreng te leveren. In dit proces zijn allereerst alle locaties naar boven gehaald waar windturbines in principe

[1] Bestuursovereenkomst+RES+Alblasserwaard+-+Avelingen (notubiz.nl)
[2] Volledige raadsvoorstel, inclusief bijlagen, ingekomen brieven, moties en amendement: https://molenlanden.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Index/51d14527-c302-43e9-95a0-3903ae7bd733

technisch mogelijk zouden zijn. Daar kwamen ruim 20 locaties uit naar voren. In bijlage 3 “het gebiedsbreed onderzoek” kunt u inzien hoe dit is gegaan en om welke locaties het daarbij gaat.

Op 25 mei hebben de gemeenteraden uitgangspunten[3] vastgesteld. De uitgangspunten zijn middels een enquête door de omgeving voorzien van een weging. De uitkomst daarvan kunt u inzien in bijlage 6 “Bewonersonderzoek Windverkenning Alblasserwaard”. Vervolgens zijn deze uitgangspunten samen met het provinciale omgevingsbeleid op al deze locaties toegepast, om te achterhalen op welke locaties windenergie mogelijk ook passend, wenselijk en haalbaar zouden kunnen zijn. Op deze manier is voor alle locaties een afweging gemaakt en een aanbeveling gedaan om deze wel of niet op de lijst op te nemen. Tevens is benoemd op welke onderdelen verdiepend onderzoek nodig is. Zie bijlage 4 “nadere omschrijving mogelijke zoeklocaties”.

Hieruit is de aanbeveling gekomen om de volgende zes locaties verder te onderzoeken in het vervolgproces:

[3] Document Molenlanden - Uitgangspunten windverkenning RES Alblasserwaard - iBabs RIS (bestuurlijkeinformatie.nl)

Plek/locatie	Aantal windmolens (indicatief)	Aantal MW (max)	Aantal MWh (indicatief)	Gemeente
Windzoeklocatie J	6	36	113.400	Molenlanden
Windzoeklocatie K	7	42	132.300	Molenlanden
Windzoeklocatie L.2	4	24	75.600	Molenlanden
Windzoeklocatie M	5 [4]	30	94.500	Molenlanden
Windzoeklocatie O	3	18	56.700	Molenlanden
Windzoeklocatie S	1-2[5]	12	37.800	Gorinchem/Molenlanden

Het moet nadrukkelijk vermeld worden dat dit een tussenstap in de verkenning betreft. Zoals u ziet zijn niet alle zes locaties nodig om de 6 – 10 windturbines te plaatsten.

Onderzoek naar nieuwe windzoeklocaties vraagt om een zorgvuldige integrale afstemming. Er moeten heel veel belangen met elkaar worden afgewogen. In de volgende fase moet op iedere locatie zorgvuldig verdiepend onderzoek plaatsvinden op onder meer weidevogels, natuur, landschappelijke inpassing, erfgoed, radar en recreatie. In de volgende stap dient ook participatie geïntensiveerd te worden. Hiervoor ligt een participatieplan voor (bijlage 5). Deze trajecten moeten uitwijzen welke locatie(s) uiteindelijk het meest geschikt is, of zijn, als alternatief voor Avelingen. We constateren bovendien dat we met elkaar waarde hechten aan lokaal eigenaarschap.

Wij hebben de gemeenten dan ook laten weten dat de resterende zes voorgedragen zoeklocaties verder kunnen worden onderzocht en worden opgenomen in de PlanMER. Daarmee komen de locaties in potentie in aanmerking voor opname in het provinciale omgevingsbeleid. Wij benadrukken met klem veel waarde te hechten aan het genoemde vervolgproces, waarin het verdiepende onderzoek per locatie en de uitgebreide participatie plaats vindt, zodat een goede afweging gemaakt kan worden welke locatie(s) daadwerkelijk de best geschikte is of zijn voor opname in het provinciale omgevingsbeleid Ook Avelingen zal overigens in deze PlanMER weer worden meegenomen.

De gemeenten zullen vervolgens medio 2024 een voorstel voor de definitieve windzoeklocaties als alternatief voor Avelingen en ter invulling van het gehele windbod aan ons college voorleggen en naar verwachting ook het verzoek om Avelingen af te voeren van kaart 16. Wij zullen u dan consulteren.

De uiteindelijke beoordeling over het vervangen van de windzoeklocatie Avelingen door de definitieve windzoeklocaties in de Provinciale Verordening ligt vervolgens bij u, als u in 2025 het omgevingsbeleid gaat vaststellen.

Technische sessie
Om u goed mee te kunnen nemen in het lopende proces en om uw eventuele vragen te kunnen beantwoorden, ontvangt u binnenkort een uitnodiging voor een technische sessie, die vooralsnog voor u gepland staat op 24 april 2024.

Bestuursovereenkomst
Zoals eerder benoemd zien wij een voortvarend proces, maar ook een proces dat zeer zorgvuldig dient te gebeuren. We erkennen dat dit meer tijd kost en hebben daarom gedeputeerde Potjer gemachtigd om de vernieuwde bestuursovereenkomst te ondertekenen. Zodra de ondertekening door alle partijen heeft plaatsgevonden, zal gedeputeerde Potjer deze aan u nazenden.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

plv. secretaris,

ir. J.C. van Ginkel MCM

voorzitter,

drs. J. Smit

Bijlagen
Bijlage 1 - 231206 Brief gemeenten aan GS Windverkenning RESAwaard
Bijlage 2 - GS brief aan Molenlanden en Gorinchem Reactie GS Windverkenning RESAwaard
Bijlage 3 - Gebiedsbreed onderzoek alternatieve windlocaties RES Alblasserwaard
Bijlage 4 - Nadere omschrijving mogelijke zoeklocaties windenergie
Bijlage 5 - Participatieplan windzoekgebieden Alblasserwaard
Bijlage 6 - Invior_ Bewonersonderzoek Windverkenning Alblasserwaard